

Bijlages bij Pedagogisch beleid

Bijlages bij het Pedagogisch Beleid van Kinderopvang Zonnekinderen

1: Dagritme - Voorbeeld dagopvang	2
2: Dagritme - Voorbeeld buitenschoolse opvang.....	3
3: Binnen- en buitenruimtes - Uitgangspunten voor inrichting	5
4: Gezonde kinderopvang – voeding en bewegen	7
5: Pedagogische beleidsmedewerker/ – coach IKK in 2023	9
Beleidsmedewerker/coach Voorschoolse educatie in 2023.....	11
6: Begrippenlijst en afkortingenlijst	14

Bijlage 1: Dagritme – Voorbeeld dagopvang

1: Dagritme - Voorbeeld dagopvang

Ontvangst - 7.00 tot 9.00 uur *(exacte tijden zijn afhankelijk van het arrangement dat ouders afnemen)*

De kinderen mogen vrij spelen en met de ouder vindt een overdracht plaats. Er liggen materialen klaar (puzzel, spel, tekenspullen e.d.). Samen met het kind wordt afscheid genomen van de ouder. Van ouders wordt verwacht dat zij duidelijk afscheid nemen van hun kind. Als een kind veel moeite heeft met afscheid nemen, wordt het kind in eerste instantie afgeleid door de pedagogisch medewerker. Als dit niet werkt, laat de pedagogisch medewerker het kind even uithuilen. Van ouders wordt verwacht dat zij weggaan. Langer blijven zal alleen maar versterkend werken. De medewerker kan afspreken dat de ouder wordt gebeld als het kind weer rustig is.

Ochtend - 9.00 uur start ontwikkelingsgerichte activiteiten.

We beginnen met een dagopening in de eigen groep of met meerdere groepen. Bij een gezamenlijke dagopening blijven de allerkleinste kinderen met een pedagogisch medewerker op hun groep. De andere pedagogisch medewerker gaat met de oudere kinderen naar de dagopening (peuterplein of peutergroep). We nemen plaats in de kring; er wordt gezongen, voorgelezen of verteld, een spelletje gedaan en we praten over het thema en de dag. Naast de dagopening bestaat de dagindeling uit:

- Vrij spel (bijvoorbeeld spelen in hoeken)
- Voorlezen
- Buitenspel
- Bewegingsactiviteit
- Drinken en fruit eten (aan tafel of in de kring).
- Voorbereide activiteiten in het kader van het thema of gericht op een specifiek ontwikkelgebied. Dit kan gezamenlijk of in kleinere groepjes.

Het dagritme kent individuele en gezamenlijke activiteiten. We houden rekening met de wensen van het kind en met de ontwikkelingsstadia die kinderen doormaken. Spelend leren en lerend spelen staan centraal. Kinderen worden gestimuleerd om mee te doen aan de activiteiten. Bij spelmomenten kan de medewerker meespelen om het spel te begeleiden of verrijken. Er zijn verschoonmomenten en kinderen die zindelijk zijn gaan zelf plassen. Pedagogisch medewerkers nemen contact op met ouders van de kinderen die afwezig zijn en niet zijn afgemeld.

Lunch (11.30 – 12.30 uur)

Kinderen helpen mee met tafel dekken. We beginnen samen aan de maaltijd (b.v. na het zingen van een liedje). Kinderen mogen hun eigen boterham smeren, als zij dit nog niet kunnen worden ze hierbij geholpen. Als een kind niet wil eten, dwingen we het niet. Wel zullen we het kind stimuleren te eten. De kinderen blijven aan tafel zitten totdat iedereen klaar is met eten. Als kinderen willen, mogen ze helpen afruimen.

Middag

Oudere kinderen die slapen worden gestimuleerd om zichzelf uit te kleden. Daarna gaan de kinderen die slapen naar bed. De overige kinderen mogen vrij spelen of er is een rustige activiteit. De pedagogisch medewerkers houden om de beurt pauze. Net als in de ochtend wordt er in de middag een aanbod van activiteiten gedaan (zie componenten dagindeling). Kinderen krijgen fruit/groente en drinken en er is een verschoon- en plasronde. Bij voorkeur gaan de kinderen (nogmaals) naar buiten.

Aan het eind van het dagdeel worden de kinderen opgehaald. Er vindt altijd een overdracht naar ouders plaats. Als iemand anders het kind ophaalt of als ouders later komen, dienen ouders dit aan te geven. Er worden geen kinderen meegegeven aan 'derden' zonder dat dit met ouders is afgestemd.

2: Dagritme - Voorbeeld buitenschoolse opvang

Voorschoolse opvang

De Voorschoolse Opvang kenmerkt zich door een rustige ontvangst van kinderen en voorbereiding op de schooldag. De kinderen worden vanaf 7.00 uur gebracht en er vindt een overdracht plaats. De kinderen kunnen vrij spelen. Als het tijd is om naar school te gaan wordt er samen opgeruimd. De kinderen uit groep 1 en 2 worden door de pedagogisch medewerker in de klas gebracht. De overige kinderen gaan zelf naar de klas.

Naschoolse opvang

Ophalen van school

De kinderen worden van school gehaald door een pedagogisch medewerker of chauffeur. Afhankelijk van de school gebeurt dit lopend of per Zonnekinderen-bus. De jongste kinderen worden door de leerkracht naar de vaste plaats in school gebracht of opgehaald uit de klas door een pedagogisch medewerker. De overige kinderen komen zelf uit de klas naar de afgesproken plaats.

Lunch *(afhankelijk van schoolrooster mogelijk op woensdag – vrijdag)*

De tafel wordt samen met de kinderen gedekt. Tijdens de lunch vertellen de kinderen over hun dag. Kinderen smeren zelf hun boterham. Als een kind niet wil eten dwingen we het niet. Wel zullen we het kind zoveel mogelijk stimuleren om de boterham op te eten. De kinderen blijven aan tafel zitten totdat alle kinderen klaar zijn met eten. De kinderen ruimen gezamenlijk of om de beurt af.

Na het eten mogen de kinderen vrij spelen, terwijl de pedagogisch medewerker de tafel verder afruimt en schoonmaakt. Als hij/zij hiermee klaar is, wordt er in overleg met de kinderen een activiteit aangeboden.

Einde schooltijd

De middag bestaat uit vaste elementen. De exacte volgorde, invulling en tijdstippen kunnen per locatie verschillen mede afhankelijk van einde schooltijd en eventuele vervoersbewegingen. De ene locatie kiest er voor om kinderen direct na schooltijd buiten te laten spelen en daarna het gezamenlijk drink- en keuzemoment te hebben. Andersom kan ook.

Ontvangst in basisgroep:

De kinderen komen samen in hun eigen basisgroep en worden opgevangen door de pedagogisch medewerker. De kinderen krijgen fruit en iets te drinken. Samen wordt er gesproken over de dag (hoe was het op school?) en wordt het activiteitenaanbod toegelicht. Kinderen kiezen aan welke activiteit zij willen deelnemen. Hoewel er altijd een activiteit is voorbereid, nemen kinderen deel op basis van vrijwilligheid. Als kinderen er voor kiezen iets voor zichzelf te willen doen, dan kan dat ook.

Buitenspel: Alle kinderen zijn buiten om vrij te spelen totdat de activiteit (of het drink- en keuzemoment) begint.

Activiteiten: Op het kiesbord is zichtbaar welke activiteiten er in welke ruimte plaatsvinden en welke pedagogisch medewerker bij welke activiteit is. Nadat de activiteit is afgerond en gaan de kinderen terug naar hun basisgroep waar ze nog iets kunnen drinken en eten.

Afsluiting: De kinderen spelen binnen of buiten totdat ze worden opgehaald. Pedagogisch medewerkers zorgen voor een goede overdracht naar ouders.

Bijlage 2: Dagritme – Voorbeeld buitenschoolse opvang

Vakantieopvang

Ontvangst van de kinderen waarbij er tijd is voor een goede overdracht. Als alle kinderen aanwezig zijn, beginnen we gezamenlijk aan tafel. Er wordt vers fruit gegeten, gedronken en er wordt een plan gemaakt voor de dag. Samen met de kinderen worden de activiteiten besproken en maken de kinderen hun keuze. Hierna starten de activiteiten.

Lunch: De tafel wordt samen met de kinderen gedekt. De lunch is een gezellig contactmoment. (zie lunch bij naschoolse opvang).

Het middagprogramma: Dit kan een activiteit zijn op de locatie zelf of een uitstapje naar bijvoorbeeld een nabijgelegen speeltuin of park. Halverwege de middag krijgen de kinderen aan tafel iets te eten (vers fruit of iets hartigs) en te drinken. Aan het eind van de middag maken de kinderen hun bezigheid af, eten en drinken nog wat en spelen binnen of buiten totdat ze worden opgehaald. Pedagogisch medewerkers zorgen voor een goede overdracht naar ouders.

3: Binnen- en buitenruimtes - Uitgangspunten voor inrichting

Bij de inrichting van de KDV-groepen kiezen we voor duurzaam materiaal. De basis is een houtlook pvc vloer die een huiselijke sfeer uitademt én geluiddempend is. De houten meubels zijn wit of beuken; we streven naar zoveel mogelijk hetzelfde materiaal zodat de basis rust uitstraalt. Dit geldt ook voor de hoeveelheid speelmaterialen. De pedagogisch medewerkers hebben de taak om het aanbod overzichtelijk en netjes te houden en materialen afwisselend aan te bieden. Door een overzichtelijk aanbod en een duidelijke plek (labelen, duidelijk ingerichte hoeken, ongebruikte spullen uit het zicht) helpen we kinderen zelf tot spel te komen. Kinderen moeten zelf toegang hebben tot de materialen.

Verlichting

De manier waarop je een ruimte verlicht, bepaalt voor een groot deel de sfeer die de ruimte uitstraalt. Onze ruimtes worden verlicht door een aantal grote lichtpunten. Bij voorkeur kiezen wij voor huiselijke lampenkappen met lampen die in kleur en sterkte kunnen variëren. De kleur van het licht heeft invloed op de sfeer in een ruimte en op de gemoedstoestand van aanwezigen.

Leeshoek

Hierin staat standaard een bank met daarbij de boeken binnen handbereik. Bij de bank ligt een kleed waardoor een leesgroep kan worden uitgebreid en alle kinderen er gezellig bij kunnen zitten. Kinderen kunnen zelf boeken uitkiezen.

Bouwhoek

We kiezen voor een laagpolig kleed, effen of met meerdere kleuren (zonder wegen). De fantasie van de kinderen wordt hierdoor geprikkeld. Bouwmaterialen kunnen de kinderen zelf pakken uit de kast die naast het kleed staat. Ze kunnen zien wat in welke bak zit en de bakken worden afgewisseld en/of gecombineerd. Zo komen kinderen met verschillende bouwmaterialen in aanraking en worden ze breder uitgedaagd zonder overprikkeld te raken. We kijken altijd waar de behoefte van de kinderen ligt. Spelen de kinderen graag langer met de trein dan laten we die in de groep en zoeken naar verdieping in spel. Bijvoorbeeld door een station te knutselen of de trein over een brug te laten rijden.

Huishoek

In de huishoek kunnen kinderen het dagelijkse leven nabootsen. Bij Zonnekinderen kiezen we ervoor om de huishoek zo veel mogelijk echt een huis te laten zijn. Kinderen spelen in het huis. Het huis is groot genoeg voor de pedagogisch medewerker om met de kinderen mee te spelen en hierdoor nieuwe impulsen te geven in het spel. We werken bij Zonnekinderen in thema's die we ook goed in deze hoek kunnen laten leven.

Grondbox

We hebben gekozen om de traditionele boxen te vervangen door grote grondboxen. Hiervoor zijn verschillende redenen. Ten eerste kan er meer interactie plaats vinden tussen:

- baby-pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerker kan bij de baby's in de box gaan zitten en meespelen
- baby-baby. Er kunnen meerdere baby's in een grondbox zodat er meer interactie is tussen de baby's
- baby-grotere kinderen. De groteren kunnen de baby's zien in een grondbox en vice versa. Maar ook kunnen de groteren (denk ook aan broertjes en zusjes), onder begeleiding, in de box met een baby

Veiligheid en geborgenheid

Baby's zijn in een afgesloten hoek zodat ze wel afgeschermd zijn. Voordeel in de verticale groepen is hierbij ook dat de kleinsten minder storen in het spel van de groteren (en vice versa). Omdat een grondbox groter is dan een traditionele box vinden de kleinsten deze ruimte langer uitdagend. Omdat de pedagogisch medewerker in een grondbox erbij kan, kan ze hier ook meer geborgenheid bieden aan een baby.

Motoriek

Door de grootte van een grondbox krijgt een baby meer bewegingsvrijheid. Het kleed in de box is stroef en wasbaar. Kinderen kunnen makkelijker rollen of kruipen. We leggen bij een klein baby'tje wel een katoenen doek onder hem/haar voor de geborgenheid.

Ook in de grondbox wisselen we het speelgoed af en kiezen we voor uitdagend spel dat de creativiteit bevordert. Speelgoed moet dus op meerdere wijze kunnen worden gebruikt zodat het aan de wens van het kind in zijn ontwikkeling tegemoet komt. We zijn kieskeurig in het gebruik van geluidsspeeltjes om de rust te bewaren. De grondbox wordt aangekleed met activiteitenborden aan de wand die niet te druk maar wel uitdagend zijn.

Wipstoel

Veelvuldig gebruik van een wipstoel is niet bevorderlijk voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen worden beperkt in hun bewegingsvrijheid en langdurig gebruik van een wipstoel/maxi cosy is niet goed voor de groei van de schedel. We zetten de wipstoel dan ook niet standaard in. Na de voeding even uitbuiken is prima (zeker voor kinderen met reflux). Daarna is de grondbox weer de beste plek voor de baby's/dreumesen.

Eethoek/knutselhoek

Dit basiselement heeft een dubbele functie; het gezamenlijk eten/drinken en het knutselen. We vinden eetmomenten erg belangrijk. Het samen eten en drinken brengt verbinding. Kinderen kunnen elkaar al goed helpen (sociale ontwikkeling). We kiezen voor een hoge tafel en een lage tafel zodat kinderen zelf kunnen gaan zitten. Dit is goed voor hun zelfredzaamheid (stoel aanschuiven, op een bank klimmen) en voor de allerkleinsten is het prettig dat ze van tafel kunnen als ze nog niet zo'n lange spanningsboog hebben.

Bij het knutselen staat de creatieve ontwikkeling voorop. Wij kiezen er dan ook voor om de kinderen zoveel mogelijk op hun eigen wijze te laten knutselen in plaats van voorgemaakte werkjes te laten maken. Ook hier komen kinderen met verschillende materialen in aanraking.

Buitenspel

Zonnekinderen staat bekend om uitdagende buitenspeelplekken. Ook voor de allerkleinsten vinden we dit belangrijk. Kinderen leren door vallen en opstaan...en hoe kun je dit beter leren dan op een grasveld met hoogteverschillen? Zand en water zijn elementen die niet mogen ontbreken bij een kinderdagverblijf. Zonnekinderen kiest voor een watertappunt die kinderen zelf kunnen bedienen (pedagogisch medewerkers kunnen wel de hoofdkraan dichtdoen). Een zandbak is in de buurt zodat alle ingrediënten voor een modderbad aanwezig zijn. De natuur beleven door te voelen, ruiken, horen en soms ook te proeven....daar worden we blij en groot van! Op onze locaties kiezen we voor een gezellige robuuste picknicktafel zodat we ook lekker buiten kunnen eten en drinken als het weer dit toelaat.

4: Gezonde kinderopvang – voeding en bewegen

Ouders en gezonde kinderopvang

Kinderopvang Zonnekinderen staat voor Gezonde Kinderopvang. We informeren (nieuwe) ouders goed over ons voedings- en bewegingsbeleid. Afspraken omtrent Gezonde Kinderopvang gaan altijd in samenspraak met ouders; we vinden het erg belangrijk om aan te sluiten bij ouders maar willen hen ook meenemen in onze visie. Bij de intake informeren we daarom naar wat de eetgewoontes zijn van een kind; ouders zijn en blijven eindverantwoordelijk hiervoor. Wensen die we niet denken te kunnen inwilligen, bespreken we met elkaar om een gezamenlijke balans te vinden. Bij afwijkende voeding of als er sprake is van een voedselallergie kunnen ouders eigen voeding meegeven naar de opvang.

Nieuwe ouders ontvangen tijdens de intake de flyer Fit Kids. Via social media laten we regelmatig zien wat we doen met betrekking tot gezonde kinderopvang. Ons traktaatbeleid leggen we mondeling uit aan ouders tijdens de intake en op het moment dat ze de verjaardag/het afscheid gaan plannen.

Cursus Gezonde Start

Iedere locatie heeft een 'kartrekker' Gezonde Kinderopvang die de cursus "Een Gezonde Start" heeft gevolgd. Elk kind verdient een gezonde start en hier voelen wij ons als kinderopvangorganisatie medeverantwoordelijk voor. In de cursus is gekeken naar ons voedingsbeleid en ons bewegingsaanbod. Hoe kunnen we, zonder door te schieten in "er mag helemaal niks meer" een gezond en bewust aanbod bieden in voeding en beweging? Met onze pijlercoaches (sport cultuur, natuur, multimedia) zijn we al op een gezonde weg. Kinderen zijn bij Zonnekinderen volop in beweging. De cursus heeft nog meer bewustwording gecreëerd en zorgt dat alle neuzen de zelfde kant op staan. Een interactieve cursus om met elkaar vast te stellen wat we belangrijk vinden en hoe we dit in de praktijk kunnen bewerkstelligen. Hieronder staan de belangrijkste uitkomsten per categorie vermeld.

Eten en drinken

Kinderopvang Zonnekinderen heeft per februari 2019 een centrale inkoop. Boodschappen worden via een boodschappenlijst wekelijks digitaal besteld. De boodschappen worden in een centraal depot geleverd en vanaf daar met de Coole Fitbus naar locaties gebracht.

De producten op de digitale boodschappenlijst zijn bewuste keuzes, gemaakt naar aanleiding van de cursus Gezonde Start. Gezonde keuzes met als leidraad Het Voedingscentrum en als vraagbaak twee kinderdiëtisten hebben geleid tot deze boodschappenlijst. We zorgen voor een gevarieerd aanbod en wisselen af.

- Kinderen op het kinderdagverblijf krijgen zowel 's ochtends als 's middags fruit/groente aangeboden. Op de BSO krijgen ze dit 's middags en in de vakanties 's ochtends en 's middags.
- We stimuleren dat kinderen water drinken; water is altijd beschikbaar voor kinderen. Naast water schenken we lauwe thee, halfvolle melk en limonade (van siroop) zonder suiker.
- Aan het einde van de middag krijgen de kinderen een gezond tussendoortje, ook hierin wisselen we af tussen bijvoorbeeld een volkoren cracker, een volkoren soepstengel of een maiswafel.
- Baby's krijgen de eerste voeding 's morgens thuis. Ouders kunnen gebruik maken van onze flesvoeding maar er ook voor kiezen om zelf mee te geven.
- Borstvoeding kan worden meegegeven volgens de hygiëne richtlijnen gesteld door het LCHV (Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid onderdeel van Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu). Ouders zijn hier zelf verantwoordelijk voor.
- Kinderen op het kinderdagverblijf mogen tot half 8 een boterham van huis bij ons opeten.

Bijlage 4: Gezonde kinderopvang – voeding en bewegen

- Bij allergieën proberen wij zoveel mogelijk rekening te houden met de inkoop van producten. Dit gaat altijd in samenspraak met ouders.
- Wij kiezen bij de broodmaaltijd voor volkoren brood (m.u.v. kinderen tot 1 jaar), waarvan de eerste boterham gezond wordt belegd (vleeswaren, (smeer)kaas en appelstroop). We bieden ook groente aan bij de broodmaaltijd.
- We hanteren richtlijnen voor het aantal boterhammen dat genuttigd wordt bij ons om zo te voorkomen dat kinderen eten om het eten. Als kinderen echt trek hebben dan kunnen we de richtlijnen versoepelen. Ook dit gaat in samenspraak met ouders.
- Tot 1 jaar krijgen de kinderen een warme maaltijd (potjesvoeding) aangeboden. Het is mogelijk om dit te verlengen tot 2 jaar, ouders dienen dan zelf eten mee te geven.
- We bieden geen toetjes aan.
- We vinden het belangrijk dat er feestdagen kunnen worden gevierd met daarin een uitzondering in de gezonde voeding. Pepernoten met Sinterklaas, chocolade eitjes met Pasen mogen bij ons. We vinden het hierin belangrijk dat kinderen weten dat dit uitzonderingen zijn.

Traktaties

We vinden een bewust traktatiebeleid belangrijk. Er zijn veel feestjes te vieren op een BSO en een kinderdagverblijf waardoor het goed is om te kijken wat hierin een gezonde keuze is. We willen met deze keuzes voorkomen dat ouders onnodig op kosten worden gejaagd. Kinderen trakteren vaak op meerdere plaatsen (school, sportclub, muziekclub) en wij als Zonnekinderen willen daarin een algemeen beleid voeren.

- Op de BSO wordt niet getrakteerd. Als een kind afscheid neemt/jarig is wordt hier wel aandacht aan geschonken worden maar niet in de vorm van traktaties. Het kind kan in het middelpunt staan doordat er bijvoorbeeld voor hem/haar gezongen wordt of dat hij een activiteit mag bedenken voor die dag. Het kind kan ook bijvoorbeeld het fruit uitdelen
- Op het kinderdagverblijf kiezen we voor gezonde traktaties. Op het internet zijn leuke websites te vinden voor ideeën over gezonde traktaties. Bijvoorbeeld www.gezondtrakteren.nl of www.voedingscentrum.nl
- Ongezonde traktaties die toch worden getrakteerd, worden meegenomen naar huis en niet op de groep opgegeten

Bewegen

Bewegen staat bij Kinderopvang Zonnekinderen al jaren hoog in het vaandel. Onze pijlers zorgen ervoor dat kinderen hierin worden gestimuleerd. In de huidige tijd van multimedia is het goed om hier extra op te letten. Hoe stimuleren we kinderen om lekker in beweging te komen, buiten en binnen? Zonnekinderen heeft niet voor niets de opvatting "slecht weer bestaat niet, alleen een slechte jas". De volgende richtlijnen helpen ons om kinderen tot beweging te stimuleren:

- Op de BSO wordt schermgebruik alleen educatief ingezet als aanvulling op een activiteit. Dit wordt begeleid door pedagogisch medewerkers. Uitzondering hierop is bijvoorbeeld een film kijken tijdens de vakantie (bij slecht weer)
- Kinderen hebben geen mobiel op de groep.
- Maximaal 15 minuten schermtijd per dag (met uitzondering van activiteiten met de multimediacoach).
- Op het kinderdagverblijf gaan kinderen minimaal 2 x naar buiten per dag (wandelen/fietsen/beweegspelletjes).
- Op de BSO gaan de kinderen minimaal 1x naar buiten per dag. Tijdens studiedagen en vakanties vaker.
- Binnen elk thema wordt er een bewegingsaanbod gepland.
- Baby's zitten maximaal 15 min per keer in de wipstoel. Ze liggen veelal in de grondbox om het bewegen te stimuleren.

5: Pedagogische beleidsmedewerker/ – coach IKK in 2023

Pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches dragen bij aan de kwaliteit van de opvang en hebben twee belangrijke taken. Ze houden zich enerzijds bezig met de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid. Anderzijds coachen ze pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden. Kinderopvangorganisaties kunnen kiezen voor twee aparte functies, of voor één functie waarin de medewerker beide rollen vervult. Kinderopvang Zonnekinderen kiest voor een aparte invulling. In dit document wordt jaarlijks de minimale wettelijke inzet berekend en beschreven hoe Zonnekinderen hier in het betreffende jaar invulling aan geeft.

Op 1 januari van elk jaar stelt de kinderopvangondernemer vast hoeveel uur inzet vereist is voor zowel de beleidsvorming als de coaching. Hiervoor geldt als rekenregel:

$(50 \text{ uur} \times \text{het aantal kindercentra}) + (10 \text{ uur} \times \text{aantal fte pedagogisch medewerkers})$

Het aantal kindercentra is daarmee bepalend voor het minimaal aantal uur dat ingezet wordt op de formulering en invoering van pedagogische beleidsvoornemens. Het aantal fte pedagogisch medewerkers bepaalt het minimaal aantal uur coaching die de medewerkers bij hun werkzaamheden krijgt. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt jaarlijks coaching, ook pedagogisch medewerkers met flexibele inzet.

Kinderopvang Zonnekinderen heeft op 1 januari 2023 **50 kindcentra** geregistreerd in het LRK. Als houders staan geregistreerd in het LRK:

- Zonnekinderen BV: 24 kindcentra in Huissen, Gendt, Zevenaar, Lobith en Didam (gemeenten Lingewaard, Zevenaar en Montferland)
- Nieuwe Maan BV: 17 kindcentra in Duiven, Groessen en Westervoort (gemeenten Duiven en Westervoort)
- Sterrendans BV: 6 kindcentra in Dinxperlo, de Heurne, IJzerlo en Varsseveld (gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek)
- Wolkenwereld BV: 3 kindcentra in Bemmelen (gemeente Lingewaard)

Op 1 januari 2023 is de totale omvang in 222 FTE.

$(50 \times 50) + (10 \times 222)$ oftewel $2500 + 2220 = 4720$ uren in fte*: $1,33 \text{ fte} + 1,19 \text{ fte} = 2,5 \text{ fte}$

Houder	Aantal fte	% van totaal
Zonnekinderen BV	119	54
Nieuwe Maan BV	61	27
Sterrendans BV	26	12
Wolkenwereld BV	16	7
Totaal	222	100

Zonnekinderen BV: $(24 \times 50) + (119 \times 10) = 1200 + 1190 = 2390$ uren (1,28 fte)

Nieuwe Maan BV: $(17 \times 50) + (61 \times 10) = 850 + 610 = 1460$ uren (0,78 fte)

Sterrendans BV: $(6 \times 50) + (26 \times 10) = 300 + 260 = 560$ uren (0,30 fte)

Wolkenwereld BV: $(3 \times 50) + (16 \times 10) = 150 + 160 = 310$ uren (0,17 fte)

Pedagogisch beleidsmedewerkers:

- Mariëlle de Groot en Ineke Arts; samen 1,3 FTE beschikbaar.

Pedagogisch coaches:

- Vera Bastet, Wendy Kemperman en Michelle Vos; ieder 0,4 FTE beschikbaar Totaal 1,2 FTE.

De coachuren worden in beginsel evenredig verdeeld over alle locaties. Aanvullende coaching gebeurt op basis van vraag van pedagogische medewerkers, opgedane ervaringen, knelpunten en vraagstukken. Alleen zo kunnen we passend maatwerk bieden. De pedagogische coaches en – beleidsmedewerkers overleggen minimaal een keer per kwartaal. Daarnaast vindt er afstemming plaats met de regiomanagers en de leidinggevende van de locaties.

De coaching vindt plaats in een veilige setting. Directe verslaglegging van de coaching wordt door de coach alleen gedeeld met de gecoachte.

Beleidsmedewerker/coach Voorschoolse educatie in 2023

Met ingang van januari 2022 is ons team van pedagogisch coaches en – beleidsmedewerkers uitgebreid met een coach Voorschoolse educatie (VE). Susan Tieken-Kemperman is in deze functie aangesteld voor **0,69 fte** (1292 uur op jaarbasis).

Het aantal uren dat de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie in een jaar moet worden ingezet, wordt berekend door het aantal op 1 januari van dat jaar ingeschreven doelgroeppeuters bij een kindcentrum te vermenigvuldigen met tien.

Op peildatum 1 januari 2023 zijn er bij Kinderopvang Zonnekinderen 123 doelgroeppeuters (kinderen met een VE indicatie) geplaatst. De inzet van de VE beleidsmedewerker/coach voor 2023 omvat dan ook minimaal **1230 uur (0,66 FTE)**. In de onderstaande tabel wordt de urenverdeling per locatie weergegeven. Per doelgroeppeuter wordt er op de betreffende locatie 10 uur VE coaching ingezet.

VE locatie	Gemeente	VE kinderen per 1-1-2023	Uren inzet VE coach	Houder
IKC Remigius	Duiven	12	120	Nieuwe Maan BV
IKC de Bosmark	Aalten	11	110	Sterrendans BV
IKC de Toorts	Montferland	11	110	Zonnekinderen BV
IKC de Tragellijn	Zevenaar	11	110	Zonnekinderen BV
IKC het Startblok	Westervoort	10	100	Nieuwe Maan BV
IKC Kameleon	Duiven	9	90	Nieuwe Maan BV
Het Talent	Zevenaar	9	90	Zonnekinderen BV
IKC de Hoge Hoeve	Westervoort	8	80	Nieuwe Maan BV
IKC de Brug	Duiven	6	60	Nieuwe Maan BV
IKC het Klokhuis	Duiven	6	60	Nieuwe Maan BV
Montessori IKC De Groene Ring	Duiven	5	50	Nieuwe Maan BV
IKC Platanenlaan	Zevenaar	5	50	Zonnekinderen BV
IKC de Tamboerijn	Zevenaar	5	50	Zonnekinderen BV
IKC BinnensteBuiten	Lingewaard	4	40	Zonnekinderen BV
De Zon	Lingewaard	2	20	Zonnekinderen BV
IKC de Tichelaar	Lingewaard	2	20	Zonnekinderen BV
IKC het Sterrenbos	Lingewaard	2	20	Zonnekinderen BV
IKC de Meeander	Oude IJsselstreek	2	20	Sterrendans BV
IKC Expeditie	Montferland	1	10	Zonnekinderen BV
St. Martinus KDV	Zevenaar	1	10	Zonnekinderen BV
KDV Wolkenwereld	Lingewaard	1	10	Wolkenwereld BV
Totaal - 21 VE locaties		123	1230	

De VE coach legt het accent op coachen van pedagogisch medewerkers in de uitvoering van de VE, het versterken van de ouderbetrokkenheid en het vertalen van het gemeentelijk beleid en het beleid van onze eigen organisatie naar de werkvloer. Zij houdt de pedagogisch medewerkers 'scherp' op de doelen van VE en zorgt voor verankering, inspiratie en vernieuwing van de VE.

Taken VE coach:

- Het coachen van de medewerkers op de groep in de uitvoering van voorschoolse educatie met als doel de kwaliteit van de VE te verhogen.
- Het ondersteunen van het team en de locatieverantwoordelijke bij specifieke vragen over VE
- Het bieden van ondersteuning in de uitvoering van het kindvolgsysteem (KJK!)
- Het geven van advies over de inrichting van de groep, de hoeken, het spelmateriaal en VE activiteiten
- Het bieden van ondersteuning in specifieke onderwerpen zoals ouderbetrokkenheid en ouderbeleid, doorgaande lijn naar het primair onderwijs.

De kwaliteit van de VE hangt af van veel factoren. De belangrijkste voorspeller van kwaliteit – en daarmee van de effectiviteit van VE- is de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers. Als zij de kennis en vaardigheden hebben om jonge kinderen in hun ontwikkeling te volgen en stimuleren, waarbij zij ook de ouders kunnen meenemen in wat belangrijk is voor de ontwikkeling van hun kind, dan is er veel te winnen. Als pedagogisch medewerkers hun vak goed verstaan, kunnen zij het verschil maken. De pedagogisch beleidsmedewerker en/of coach in de VE kan zorgen voor een pedagogisch partnerschap met ouders en voor verbetering van de educatieve functie van de VE. Zij volgt de ontwikkelingen rondom voorschoolse educatie, geeft input voor beleid en implementeert en borgt dit op de werkvloer. Samen met de pedagogisch medewerkers kan de VE en het effect daarvan worden versterkt en verbeterd.

De inzet van pedagogische coaching vanuit de wet IKK en voor voorschoolse educatie is apart gedefinieerd en de functionarissen hebben ieder een specifieke eigen (uren)inzet, opdracht en aandachtsgebied(en). Desondanks is er overlap in hun doelen en werkzaamheden of liggen ze in elkaars verlengde. Daarom kiezen wij ervoor om met alle pedagogische coaches en beleidsmedewerkers één gezamenlijk team te vormen dat minimaal vier keer per jaar samen overleg heeft en daarnaast onderling intervisiebijeenkomsten organiseert.

Om echter ook aan de verschillende opdrachten te voldoen en dit, intern en extern, te kunnen duiden hieronder een overzicht van de specifieke invulling en (verdeling van de) taken.

Pedagogisch coach (inzet voor alle pedagogisch medewerkers)

- IKK coaching – primair gericht op het pedagogisch handelen van de beroepskracht en zijn/haar ontwikkelbehoefte
- Begeleiden en trainen van medewerkers bij dagelijkse praktijkwerkzaamheden
- Implementatie en praktische uitvoering van pedagogische visie en – beleid (vertalen van beleid naar dagelijkse praktijk)
- Helpt de beroepskracht bij reflectie, het onderzoeken en formuleren van de eigen ontwikkelbehoefte en stimuleert deskundigheidsbevordering en scholing (o.a. vanuit de Zonnekinderen UniverCity)
- Handvatten bieden aan pedagogisch medewerkers bij kinderen met opvallend gedrag
- Ondersteuning van locatieverantwoordelijke bij pedagogische vragen
- Advies over de inrichting van de groepen en de spelmaterialen
- Maakt deel uit van het team pedagogisch coaches (IKK-VE) en pedagogisch beleidsmedewerkers (IKK-VE).
- Bespreekt knelpunten en/of verbetervoorstellen in het team als input voor pedagogisch beleid. De pedagogisch beleidsmedewerkers zijn verantwoordelijk voor pedagogisch beleid.

VE coach (inzet op VE groep, naar rato van VE geïndiceerde kinderen)

- Primair gericht op de kwaliteit van VE. Coacht en ondersteunt de medewerkers op de VE-groep in de uitvoering van voorschoolse educatie.
- Ondersteunen van het team en de locatieverantwoordelijke bij specifieke vragen over VE
- Ondersteuning in de uitvoering van het kindvolgsysteem (KJJK!)
- Advies over de inrichting van de VE-groep, de hoeken, het spelmateriaal en VE activiteiten
- Ondersteuning in specifieke onderwerpen zoals ouderbetrokkenheid en ouderbeleid, doorgaande lijn naar het primair onderwijs.
- Maakt deel uit van het team pedagogisch coaches (IKK-VE) en pedagogische beleidsmedewerkers (IKK-VE).
- Kan zowel het VE beleid vertalen naar de dagelijkse praktijk als omgekeerd; vanuit de dagelijkse praktijk VE- beleid opstellen en verbetervoorstellen doen voor de kwaliteit van VE. De VE coach is medeverantwoordelijk voor het VE-beleid.

Bijlage 6: Begrippenlijst en afkortingenlijst

6: Begrippenlijst en afkortingenlijst

Beroepskracht kind ratio:

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de dagopvang per groep bedraagt ten minste:

- 1 beroepskracht per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar;
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het minimale aantal beroepskrachten berekend met de rekentool op <https://www.1ratio.nl> van de Rijksoverheid.

Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de buitenschoolse opvang

Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
4 tot 7	1	10	2	20	—	—
7 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	12	2	24	3	30
4 tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt	1	11 ¹	2	22 ²	—	—

¹ Waarvan maximaal negen kinderen van 4 tot 7 jaar.

² Waarvan maximaal achttien kinderen van 4 tot 7 jaar.

Afwijkings- of drie-uursregeling:

De wet staat kinderopvangorganisaties toe voor maximaal drie uur per dag af te wijken van de beroepskracht-kind ratio. Zonnekinderen mag zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de BKR op basis van het dagritme op de locatie of in de afzonderlijke groepen. De tijdstippen waarop kan worden afgeweken zijn vastgelegd op de locatie factsheet. Buiten deze vastgelegde uren mag er niet afgeweken worden van de BKR. De uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

a) Afwijken van de BKR

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang mag gedurende maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de BKR. Deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens deze uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kind ratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

b) Buitenschoolse opvang

Op de buitenschoolse opvang mogen er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet dan de BKR vereist. Tevens geldt dat de inzet van minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers behoort te zijn. Naast dit half uur per dag is op vrije dagen en in de vakantie dezelfde drie-uursregeling van toepassing als in de dagopvang. Op voorwaarde dat minimaal 10 uur aaneengesloten opvang geboden wordt.

Bijlage 6: Begrippenlijst en afkortingenlijst

Achterwacht:

Als het tijdens de openingsuren mogelijk is dat er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is, moet er een achterwachtingregeling zijn. De achterwachting is een volwassene die telefonisch bereikbaar is en die binnen vijftien minuten in het kindcentrum aanwezig kan zijn in geval van een calamiteit. In de situatie dat er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is in het kindcentrum vanwege de drie-uursregeling, is een achterwachting niet voldoende. Op dat moment dient er een andere volwassene aanwezig te zijn in het kindcentrum. Zie voor verdere invulling Beleid veiligheid en gezondheid

Vaste gezichten criterium:

Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid

Het aantal vaste gezichten voor nul-jarigen is twee. (Als er op basis van de beroepskracht-kind ratio met drie of meer pedagogisch medewerkers gewerkt wordt, worden maximaal drie vaste gezichten toegewezen aan een groep met nul-jarigen.)

Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau.

Voor kinderen van 1 jaar en ouder geldt in de dagopvang dat maximaal drie vaste gezichten toegestaan zijn (bij een groepssamenstelling waar één of twee pedagogisch medewerkers vereist zijn. Er zijn maximaal vier vaste gezichten toegestaan voor kinderen van 1 jaar en ouder bij een groepssamenstelling die drie of meer pedagogisch medewerkers vereist).

Vierogenprincipe:

Als sprake is van dagopvang wordt beschreven hoe het vierogenprincipe wordt toegepast, als onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag.

De opvang wordt zodanig georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiaire, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt door te voorkomen dat volwassenen zich binnen de dagopvang gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Zie voor verdere invulling Beleid veiligheid en gezondheid

Meldcode:

Vanaf 1 juli 2013 geldt er een wettelijke meldplicht voor professionals in de kinderopvang. Ze moeten (vermoedens van) kindermisbruik en -mishandeling melden bij de werkgever of vertrouwenspersoon van de Inspectie van het Onderwijs. Kinderopvang Zonnekinderen heeft de branche specifieke Meldcode Kindermishandeling geïmplementeerd. Meer informatie is ook te vinden op www.meldcode.nl

VIRA/Verwijsindex:

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals (bijvoorbeeld intern begeleiders in het onderwijs, zorgcoördinatoren en hulpverleners) een signaal kunnen afgeven wanneer zij zich zorgen maken over een kind dat zij onder hun hoede hebben. Wanneer meerdere professionals een signaal over hetzelfde kind afgeven, krijgen zij elkaars contactgegevens. Zo kunnen zij elkaar vinden en beter afstemmen en samenwerken in de hulpverlening. Indien het gebruik van de Verwijsindex bij een kind aan de orde is, informeren we ouders daarover. Meer informatie is te vinden op www.verwijsindexgelderland.nl.

Bijlage 6: Begrippenlijst en afkortingenlijst

IKC:

Integraal Kindcentrum

IKK:

Akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang: Akkoord gesloten in 2016 dat als basis dient voor wettelijke maatregelen ingaande in 2018 en 2019 met doel de kwaliteitsverhoging van kinderopvang.

OC:

Oudercommissie; iedere locatie heeft een oudercommissie

COC:

Centrale oudercommissie (Zonnekinderen breed)

VVE:

Voor- en vroegschoolse educatie

3F:

Minimum taalniveau voor pedagogische medewerkers.

Per augustus 2019 moet een beroepskracht VVE aantoonbaar het officiële taalniveau 3F mondelinge taalvaardigheid (spreken, luisteren en gesprekken voeren) en lezen beheersen.

Per 2023 mondelinge taalvaardigheid 3 F niveau voor alle beroepskrachten in de kinderopvang